

Ãéá ×ñÞóôåò ÍÝïõò ôüóï óôï FreeBSD üóï êáé óôï UNIX®

Annelise Anderson

andrsn@andrsn.stanford.edu

15 Áoáïýóôïõ, 1997

Ôi FreeBSD åßíáé Ýía êáôï: ÕñùíÝï àïðïñéêü óýìáïëï ôïõ FreeBSD Foundation.

Íé ëÝíàéò P öñÜóáéò IBM, AIX, EtherJet, Netfinity, OS/2, PowerPC, PS/2, S/390, éáé ThinkPad åßíáé àïðiñééÜ óýíàïéá ôçò International Business Machines Corporation óôéò ÇíùìÝíàò Ðïééóåßåò, Üëëåò ÷·þnåò, P éáé óóá áýí óâóöù ÷·ñííá.

Íé ë Yíáéò Microsoft, IntelliMouse, MS-DOS, Outlook, Windows, Windows Media, éáé Windows NT åßíáé åßóå éáöi ÷ oñùi Yíá aïðiñéê Ü óyíäïéá P aïðiñéê Ü óyíäïéá ôçò Microsoft Corporation óóéò Çíùi Yíåò Ðïééôåßåò éáé/P óá Üééåò ÷ pñåò.

Íé ë Yíàéò Netscape éáé Netscape Navigator åßíáé éáöi: ññùìYíá àïðiñééÜ óýìâiæá ôçò Netscape Communications Corporation óóéò C.D.Á éáé Üëëåò -þnão.

íé è Ýíáéò Motif, OSF/1, éáé UNIX åßíáé éåöi - öñùìÝíá àïöiñééÜ óýìäièá éáé íé è Ýíáéò þ öñÚoåéò IT DialTone éáé The Open Group åßíáé àïöiñééÜ óýìäièá öiö The Open Group ööéò ÇíùìÝíåò Đïééoåßåò éáé óå Üëeåò ÷ þñåò.

Điều này áóö ôéó êÝiaéó Þ öñÜóáéó íé iðíßbåò -ñçóéíiðíéíýíóáé áóö ôíöö éáðáóéåðáóóÝò Þ ôíöö ðùëçôÝò ôíöö áéá íá äéáéñßííóí óá ðñïüüíóá ôíöö èáùñýíóáé åíðíñéêÜ óýíäíéá. ¼ðíö áóðÝò åíóáíßæííóáé óá áóöü ôíí èåßìäíí éáé áéá üóåò áóö áóðÝò áíùñßæáé ç lÜäá ÁíÜðööñçò ôíö FreeBSD üöé áßíáé ðééáíüí íá áßíáé åíðíñéêÜ óýíäíéá, èá áåßöôá Yíá áóö óá óýíäíéá: "™" Þ "®".

Óðã ÷ áñçòþñéá ðiõ áâéâðåðóþðáôå ôi FreeBSD! Áðôþ ç áééðåùñþ áßíáé áéá ÷ ñþðóåðå íÝiõð ôüöi ôi FreeBSD üöi ééá ôi Un*x—æé áðööü iâééíÜ ià ôå áâóðéêÜ. Óðiè Ýòu üöé ÷ ñçóéiïðéâßóå ôçí Ýéäiöç 2.0.5 ôi FreeBSD þ êÜðiéá íåüöâñç, üðùò áðôÝð áéáÍýíðoáé áðü ôçí BSDi þ ôi FreeBSD.org, üöé ôi óýóðöçíÜ óáð (ðñiõ ôi ðáññüí) Ý÷åé Ýíá áéá iüññ ÷ ñþðóç êé üöé ðéëéáiüí íá áßóðå áñêðå Ü êáëüò ôôçí ÷ ñþðóç ôuì DOS/Windows® þ ôiõ OS/2®.

1 Óyíäåóç (Login) êáé Áðïóyíäåóç (Logout)

Ãéá íá âãåßôå (êáé íá äåßôå Ýíá êáéïíýñéï l_oqin: prompt) ãñÜôôå

```
# exit
```

ùöåò öiñÝò ÷ñåéáóôåß. Íáé, ðáôPóåå enter iåòÜ ôéò åíöiëÝò, éáé íá èöìÜóôå üöé ôöi UNIX® ôá iéenÜ åßíáé äéäöiñåôééÜ áðü ôá êåöäéßá—exit, éé ü÷é EXIT.

Ãéá íá êëåßóåå ôi iç ÷ÜíçìÜ óåò ãñÜøôå

```
# /sbin/shutdown -h now
```

Ãéá íá ôi åðáíåééíPóåå

```
# /sbin/shutdown -r now
```

P

```
# /sbin/reboot
```

Ìðïñåßåå åðßçò íá åðáíåééíPóåå ôi iç ÷Üíçìá ðáôþiôåò **Ctrl-Alt-Delete**. Äþóåå ôiõ ëßäi ÷ñüñi ãéá íá êÜíåé ôç åüöééÜ ðiõ ðñÝðåé. Áðöü åßíáé éöïäyíåi íå ôçí åíöiëP /sbin/reboot óå ðñüööåå ãêäüöåéò ôiõ FreeBSD êáé åßíáé Ýíåò ðÜñá ðëéý ðéí áðöäéÞò ôñüðiò, óå ó÷Ýóç íå ôi ðÜôçìá ôiõ reset éiõlðéiy. Äáí èÝéåå íá áíáæåóôåßå íá óå iáíáóôPóåå ùéá, óùóðÜ;

2 ÐñiöèÝöiíòåò Ýíá Èïäáñéáòiü ×ñPóôç

Áí ååí ööéÜíåå íá ëáÍíá èïäáñéáòiü ÷ñPóôç üöåí ååéåóôPóåå ôi öýööçíá, éáé ôþñá Ý÷åôå êÜíåé login óáí root, iÜëëí åßíáé ç éåðÜëëççéç þñá íá ööéÜíåå íá ëïäáñéáòiü ÷ñPóôç íå ôçí åíöiëP

```
# adduser
```

Ôçí ðñþöç öiñÜ ðiõ ÷ñçöéiïðiéåßå ôçí åíöiëP adduser, iðïñåß íá óåò ñùôPóåå åéá êÜðiéåò ðñiêæiñéòiÝíåò ñòèiñååéò ðiõ èá óþoåé. Ìðïñåß åéá ðáñÜäåéåí íá èÝéåå íá åÜéåå ôiñ ðñiêæiñéòiÝñi öëëéü (shell) íá åßíáé csh(1) åíðþ åéá sh(1), áí óåò ðñiôåßfåé ôi sh óå ðñiêæiñéòiÝñi öëëéü. Áëééþò ðáôPóåå åðëÜ enter åéá íá åå÷ôåßåå êÜéå ðñiäðééåíÝíç ôéiP. ÁðöÝò ié ðñiêæiñéòiÝíåò ôéiÝò óþæiñåé ôiñ åñ÷åßi /etc/adduser.conf, ðiõ iðïñåßå íá óéò åééÜíåå åñäüöåñå.

þóù iöé åçïéiñååßåå Ýíá èïäáñéáòiü ÷ñPóôç íå üññá jack êáé ðëPñåò üññá Jack Benimble. Íñbóåå åéá ôiñ jack êé Ýíá êùäééü ÷ñPóôç (password) áí ç áóöÜëåé óåò åíäéåòÝñåé (åéüíá êáé ðáéééÜ ðiõ ðáþæiòí íå ôi ðëçêöñiñüåéí iðïñåß íá åßíáé åðééßfåñå). ¼ðáí óåò ñùôPóåå íá èÝéåå íá åÜéåå ôiñ jack êáé óå Üëéåò ñÜäåò (groups), añÜøôå wheel

Login group is "jack". Invite jack into other groups: **wheel**

Áðöü èá óåò åþoåé ôç åðíáðüöçöå üöåí Ý÷åôå óöfååéåß ôiñ öýööçíá óáí jack êáé ÷ñçöéiïðiéåßå ôçí åíöiëP su(1) íå iðïñåßå íá åßíåå ðáñÜäåéå ðiõ ðÜðiéò åðåéäP êÜíåå login óáí root.

Ìðïñåßå íá óðáíáðPóåå ðiõ ððéäiP ðáôþiôåò **Ctrl-C**, éáé óoi ðÝëiò èá Ý÷åôå iéá åðééñßá íá ååéñßíåå ðiõ ðñPóôç P íá áñíçèåßå ðáôþiôåò n. ìéá êáëP éäÝá åßíáé åðßçò íá ööéÜíåå Ýíá ååýöåññí èïäáñéáòiü ÷ñPóôç, Ýðóé þóôå üöåí êÜíåå åëééåÝò óå êÜðiéå åñ÷åßá ñòèiñåå ðiõ jack, íá Ý÷åôå Ýíá èïäáñéáòiü ðiõ iðïñåßå íá ôiñ ÷ñçöéiïðiéPóåå åýéiæå óå ðåññßðöñóç ðiõ êÜðé ðÜåé óöñååÜ.

Áöiy òi êÜíåôå áööü, ÷ñçóéiiðiéåßöå ðçí áíöièP exit ãéá íá åðéööñÝøåôå óöi login prompt êáé óöíååèåßöå óáí jack. ÁáiéêÜ, åßíáé ìéá èäëP éäÝá íá êÜíåôå üöi òi äöíåöüí ðâñéööñüöåñåò áöü ðéö ãïöëåéÝò óáö óáí Ýíáò áðëüö ÷ñPóôçò ðiö ääí Ý÷åé ðçí áyíáïç—êáé òi ñßööéi—òiö root.

Áí Ý÷åôå Þäc áçéiðiñÞóåé Ýíá ëíäáñéåöü ÷ñPóôç ëáé èÝéåôå áööüö ï ÷ñPóôçò íá ïðiñåß íá êÜíåé su óå root, ïðiñåßöå íá ïðiñåßöå óáí root ëáé íá áéëÜíåôå òi áñ÷åßi /etc/group, ðñiðèÝöiñöå òiíj jack óöçí ðñþöç áññåñP (öi group ià üññá wheel). ÁéëÜ ðñþöå ðñÝðåé íá åâáöèçèåßöå óöçí ÷ñPóç òiö vi(1), òiö åðâíåññåööP êâéi Ýñö—P íá ÷ñçóéiiðiéÞóåôå ðiö ðeí ðéëü åðâíåññåööP êâéi Ýñö, òiö ee(1), ðiö åâéâèßööåöé óå ðñüööåöö åêäüöåéò òiö FreeBSD.

Ãéá íá óâÞóåôå Ýíá ÷ñPóôç, ÷ñçóéiiðiéÞóôå ðçí áíöièP rmuser.

3 ÄïééiÜæiióåò ÄéÜöiñåò ÅíöièYò

ÊÜðiéá óöéäiP ðiö èá åßööå logged in óáí áðëüö ÷ñPóôçò, øÜiôå ðñéäýñù êáé äïééiÜööå êÜðiéåò áöü ðéö åíöièYò ðiö èá óáò áïçèÞóïòi íá åññåßöå áïÞèåéá êáé ðëçññöñßöå ïÝóá áöü òi ßäéï òi FreeBSD.

ÐáñáêÜôù èá ååßöå êÜðiéåò åíöièYò êáé ôé áööYò êÜññö:

id

Óåò ååß÷íåé ðiö åßööå!

pwd

Óåò ååß÷íåé ðiö åßööå—òiö ôñÝ÷iiöá êáöÜëiäi.

ls

Ååß÷íåé ôá áñ÷åßá ðiö ðåñéÝ÷iiöáé óöii ôñÝ÷iiöá êáöÜëiäi.

ls -F

Ååß÷íåé ôá áñ÷åßá ðiö ðåñéÝ÷åé i ôñÝ÷iiöá êáöÜëiäi ðoðþññöå ïåöÜ òi üññá * ãéá ôá åêôåëÝóéíá / ãéá ðiöö ëåôåëüäiö, êáé @ ïåöÜ ôá symbolic links.

ls -l

Öoðþiáé ôá áñ÷åßá òiö ôñÝ÷iiöiò êåôåëüäiò ià ëåðöñÝñåéåò—iÝååèiö, çìåññiçíßá, Üääéåò.

ls -a

Ååß÷íåé åêôüö áöü ôá êåññéêÜ áñ÷åßá êáé ôá êñööÜ “dot” áñ÷åßá. Áí åßööå root, ôá “dot” áñ÷åßá ôá ååß÷íåé Ýööé êé áëëéþò, êáé ÷ùñßò ðçí åðëéëäP -.

cd

ÄëëÜæåé òiö ôñÝ÷iiöá êáöÜëiäi. Ç áíöièP cd .. áíåååßiåé óöii ðñiçäiýiåñí êáöÜëiäi (óçìåéþöå òi êåñü iåöÜ ðçí cd). Ç áíöièP cd /usr/local áéëÜæåé òiö ôñÝ÷iiöá êáöÜëiäi óå áööüí. Ç áíöièP cd ~ ðçäåßiåé óöii áñ÷éü êáöÜëiäi ðiö ÷ñPóôç ðiö Y÷åé êÜíåé login—ð. ÷. óöii /usr/home/jack. ÄïééiÜööå ðçí áíöièP cd /cdrom, êáé iåöÜ ðçí ls, ãéá íá ååßöå áí ðçí CDROM óå åßíáé åíåññü êáé ãïöëåýåé.

view filename

Áò äïýia óá ðåñéå÷üìáíá áíüò áñ÷åßiõ (ìå ümá *filename*) ÷ùñßò íá ói áééÜñòiå. ÄïééÜóôå ôçí áíöiëP view /etc/fstab. Äþoôå :q ãéá íá áââßôå.

cat filename

Äâß÷íáé óá ðåñéå÷üìáíá ôiõ *filename* óöçí iëüíç. Áí ói áñ÷åßi áßíáé ðlëy íåñÜëi, èá iðiñâßôå íá áââßôå iüñi ôi ðÝëi ðiõ. ÐáóÞóôå **ScrollLock** éáé ÷ñçóëiõíéåßôå **up-arrow** ãéá íá iâðâééíçèåßôå ðñiò ôá ðßóù; ôi **ScrollLock** iðiñâß íá ÷ñçóëiõíéåßôå man. ÐáóÞóôå **ScrollLock** ðÜëé ãéá íá óôâiáôÞóâôå íá iâðâééíåßôå ðÜñü/ëÜðù. ÁíæáöÝñíí áßíáé íá ãïééÜóâôå ôçí áíöiëP cat óå êÜðiéá áðü óá dot áñ÷åßá óöii áñ÷éü óáò êâðÜëiäi—cat .cshrc, cat .login, cat .profile.

Èá ðáñâðçñÞóâôå óöi .cshrc óöiññâýóâéò ãéá êÜðiéåò áðü óéò áðééiäYò ôçò áíöiëP ls (âßíáé ðiëy âïëééÝò). Iðiñâßôå íá ððéÜíâôå éé Üëëâò óöiññâýóâéò áééÜæiíâò ôi áñ÷åßi .cshrc. Iðiñâßôå íá êÜíâôå áðôÝò óéò óöiññâýóâéò áééëÝóéiâò óá üëiò ðiò ÷ñÞóâôå ôiò óöööÞiâòiò áí óéò áÜëâôå óöi áñ÷åßi iå ðéò ñðèiþðâéò óöööÞiâòiò ôiõ csh, ôi /etc/csh.cshrc.

4 Áíæçöþíóåò Äiþèåéá êáé Ðëçñiöiñßåò

Áò äïýia üñüò iâñééÝò ÷ñÞóéiâò ðçãÝò áiþèåéåò. Óöi ðáñâéÜðù ç ëÝíç êâðiâðiâíí áíðéóöié÷åß óá êÜðé ðið áðâßò Ý :âðâ áðééëÝâé íá ãñÜþðâå—óðiþèùò ôi ümá iéåò áðiöiëP p åñüò áñ÷åßiò.

apropos êâðiâðiâíí

Ôððþiâé óöçí iëüíç üëâò ôéò áñâiìÝò ðiò ðåñéÝ÷iõi ôi êâðiâðiâíí áðü ôçí áÜóç whatis.

man êâðiâðiâíí

Ôððþiâé óöçí iëüíç ôçí óâëßâá man ãéá ôi êâðiâðiâíí. Ç êöñéüðâñç ðçãP ôâðiçñþùñç ãéá óá óöööÞiâóå UNIX. Ç áíöiëP man ls èá óáð áâðiâðiâ üëiò ðiò ðñüðiò ði ÷ñçóëiõíéÞóâôå ôçí áíöiëP ls. ÐáóÞóâå ôi **Enter** ãéá íá iâðâééíçèåßôå óöi êâðiâðiâíí, **Ctrl-B** ãéá íá ðÜðâ iéá óâëßâá ðßóù, **Ctrl-F** ãéá íá ðÜðâ iðñiööÜ, q p **Ctrl-C** ãéá íá ðâñiáðßðâå õçí man.

which êâðiâðiâíí

Óáò ëÝâé áðü ðiëii éáðÜëiäi ôiõ PATH ç áíöiëP êâðiâðiâíí áêðâëåßôåé.

locate êâðiâðiâíí

Ôððþiâé üëá óá áñ÷åßá ôiõ áëßóïò ðiò ôi üññÜ ôiõò ðåñéÝ÷åé ôi êâðiâðiâíí.

whatis êâðiâðiâíí

Óáò ëÝâé óé êÜíâé ç áíöiëP êâðiâðiâíí êáé ðiéá áßíáé ç óâëßâá man ôçò. ãñÜöiñðâò whatis * èá óáò äþoâé áíðßðôöié÷åò ðëçñiöiñßåò ãéá üëá óá áêðâëÝóéiâò ôiõ ññÝ÷iñiò êáðâëüäiò.

whereis êâðiâðiâíí

Âñßóâåé ôi áñ÷åßi êâðiâðiâíí, ãéá ôððþiâé ôi ðëÞñâò üññá êáðâëüäiò ôiõ.

ÍÜëëií èá áßíáé áíæáöÝñíí íá äïééÜóâôå ôçí áíöiëP whatis ãéá êÜðiéåò êiëÝò êáé ÷ñÞóéiâò áíöiëÝò üðñò ié cat, more, grep, mv, find, tar, chmod, chown, date, êáé script. Ç áíöiëP more óáð áëßâé ôç äðíáðüöçðå íá áéáâÜóâôå iéá óâëßâá êÜëå ôiñÜ üðñò êáé óöi DOS, ð.÷. ãñÜöiñðâò ls -l | more p more *filename*. Í

÷ áñáêôþñáò * äiöeäýåé óáí lâðóá ÷ áñáêôþñáò—ð. ÷., ç áîðiëþ 1s w* èá óáò äåßñâé üéá óá áñ ÷ åßá ðïð öi ümñ Ü öiðð iâééÜáé iâ w.

```
# periodic daily  
ðáñáðéåþðåðáðé ç Ýtiäüð ôçðô áíóïëþð  
# periodic weekly  
ðáñáðéåþðåðáðé ç Ýtiäüð ôçðô áíóïëþð  
# periodic monthly  
ðáñáðéåþðåðáðé ç Ýtiäüð ôçðô áíóïëþð
```

Áí ááñâéåßðóå íá ðâñéÍýåôå, ðâðÞóôå **Alt-F2** æá íá áâñâßðóå óå **Ýíá** áâýòâñï ðééüééü ðâññâðééü, éáé íá ðÜíåôå ðÜéé login. ðóéé êé áéëéþò, áßíáé **Ýíá** ðíëö ÷ñçóôééü, ðíëðæáññâáóéáéü ëáéòïññâéü óýóôçíá. Íðiññâß ðÜíóùò áôðÝð ié áîðõëÝð íá óôåßëïðí ðÜðíéá içíýíáôå óôçí iëüíç óåð üöí ôñÝ ÷iðí. Íðiññâßðóå íá ãñÙþâðå clear óôï prompt æá íá èâéáñßðóåðâ ðôçí iëüíç. Iüëéð óâæåéþöïðí, Íðiññâß íá èÝéåðå íá êiéðÜíåðå óå áñ ÷åßá /var/mail/root èáé /var/log/messages.

Óï íá ôñÝ ÷ áé êáíåbôd ôÝöíéåd áíöiïëÝö áßíáé iÝñïò ôçö ãæá ÷ áßñéöçö áñüö ôðöößPíåöiö — éáé óáí i ïííáæéüö ÷ ñPööçö áñüö UNIX ôðöößPíåöiö, áßööå ï áæá ÷ áéñéöößPö ôðöößPíåöiö ôïö ááööiy öád. ÁåíééÜ iödeäPööå áðåéöåß íá áßööå root áæá íá ði ÆÜíådå áßíáé áæá ÷ áßñéöç ôïö ôðöößPíåöiö. ÔÝöíéåd ôïö ÷ ñåþöåéö áái éåéyöötiöé áñéådöÜ éåéÜ óå áéåßíá óå ôññÜööéá áéäéßá ðiö ðööüö ÷ iïödåé íá óåo iÙëiöi UNIX, éåéþö áðöÜ áöéåñþiöi ôðiñPèùö ðëëy ÷ þñi ööi ðöö èå ÷ ñçööéiñðiëPöådå ÆÜðiëi ôðåñéåñéiÝñi ãññööéü ðåñéå Üëeñi. Éåéyöåñá íá ôÜñådå ëÜðiëi áðü öá áÿi ðëi óçìåiööéÜ áéäéßá áæá áæá ÷ áßñéöç ôðööçiÜöüí, áßöö åi *UNIX System Administration Handbook* ôiö Evi Nemeth (åéäüöåéö Prentice-Hall, 1995, ISBN 0-13-15051-7) — ôçí äåýöåñç Ýéäiöç, iå ði êüééenñ áîþööë, þ ði *Essential System Administration* ôiö Æleen Frisch's (åéäüöåéö O'Reilly & Associates, 2002, ISBN 0-596-00343-9). Åäþ (ÓÖi: ç Annelise Anderson) ÷ ñçööéiñðiççó åi áéåéßi ôiö Nemeth.

5 ÅÐÅÎÅÑÃÁÓÞÁ ÊÅÉÌÝÏÓ

Đñéí êÜíâôå áëëááÝ ðó óå áñ ÷ áßá ñoëìßóåùí, ìÜëeíí åßíáé êäéÞ éäÝ á íá ðÜñåôå êÜðiéí áîòßãñáöi áóöáéåßáô. ýóù üöé èÝéåôå íá êÜíâôå áëëááÝ ðó ðí /etc/rc.conf. ìðíñåßôå íá ÷ ñçóéíïðíéÞóåôå ôçí áîðiéÞ cd /etc áéá íá ðÜôå óôíí êåðÜëeíä /etc áéá íá ãñÜøåôå:

```
# cp rc.conf rc.conf.orig
```

âðåéäþ ç áîðíëþ **mv** äéáôçñåß ôcí áñ ÷ééþ çìâñïçíßá êáé ôíí éæéíëôþçôc áíüò áñ ÷åßïö. Ôþñá iðíñåßôå íá êÜíåôå üöé áæéåáÝó èÝéåôå ôóí **rc.conf**. Áí èÝéåôå ôí áñ ÷ééü ðÜéé, ôüôå èá áéöåéÝóåôå **mv rc.conf rc.conf.myedit** (ððíëÝóüüôå ïüé èÝéåôå íá êñåôðþôåôå ôcí áééäåíÝíç Ýéåñóç) áéé ôüüôå

mv rc.conf.orig rc.conf

ãéá íá áðáíáö Ýñåôå óá ðñÜäìáôá óöçí ðñïçäïýìåíç ôiõò êáôÜóôáóç.

Ãéá íá áðåíâñåóôåßôå Ýíá áñ÷åßí, äþóôå

vi filename

Íåðåééíçèåßôå óöi êåßìåíí íå óá áðéÜééá. Ói Esc (escape ðëþêöñi) áÜæåé òi vi óå êáôÜóôáóç áíðíëþí. Íñßóôå êáé ïåñééÝò ááóééÝò áíðíëÝò:

x

óåÞíåé òií ÷áñáêóþñá ðiõ ðÜù õiõ áßíáé í áåßêóçò (cursor)

dd

óåÞíåé ïëüéëçñç óçí ãñâììP (áêüìá êé áí áíáäéðëþíåé óöi ôÝëiò ôçò ïëüíçò)

i

ãéóÜååé êåßìåíí óöi óçìåßí ðiõ áßíáé í áåßêóçò

a

ãéóÜååé êåßìåíí iåðÜ òií áåßêóç

¼ôáí ÷ñçóéíïðiéÞóåôå ðçí áíðíëP i P ðçí a, ïðiñåßôå íá áéóÜååé êåßìåíí. ÐáôÞóåå Esc ãéá íá áðéóôñÝøåôå óå êáôÜóôáóç áíðíëþí, üðiõ ïðiñåßôå íá äþóåôå áíðíëÝò üðùò

:w

ãéá íá ãñÜøåôå óéò áëëáãÝò óáò óöi áßóëí êáé íá óöíå ÷ßóåôå íá áðåíâñåÜæåóôå òi áñ÷åßí

:wq

ãéá íá ãñÜøåôå óéò áëëáãÝò êáé íá áååßôå áðü òi vi

:q!

ãéá íá áååßôå ÷ùñßò íá óþóåôå óéò áëëáãÝò

/êåßìåíí

ãéá íá iåðåééíçèåßôå óöçí ðñþöç ãñâììP ðiõ áìöáíßæåôåé òi êåßìåíí—iåðÜ ïðiñåßôå íá ðáôÞóåôå /Enter (òi ðëþêöñi enter) ãéá íá áñâåßôå ðçí áðüìåíç ãñâììP ðiõ áìöáíßæåôåé òi êåßìåíí.

G

ãéá íá ðÜôå óöi ôÝëiò õiõ áñ÷åßíò

nG

ãéá íá ðÜôå óöçí ãñâììP n õiõ áñ÷åßíò, üðiõ n áßíáé áñéèìüò

Ctrl-L

ãéá íá iáíáæùñåöéóôåß ç ïëüíç

Ctrl-b and Ctrl-f

ãéá íá ìåðåééíçèåßôå íéá ïëüíç ðßóù P ìéá ïëüíç ïðñiõòðÜ, üðùò éáé óôá ðñiäñÜìáôå more éáé view.

Åîáôéçèåßôå íå ôi vi óöií áñ÷éêü óáð éáðÜëiäi, äçieïñhþíðå Ýíá éáéñíýñéi áñ÷åßí íå ôçí áíðiëP vi *filename*, ðñiõòðÝ ïðñiõòð êáé áðáéñhþíðå ëåßìäi, óþæïñiðå ôi áñ÷åßí, êáé õiñþíðiõòðÜð ôi ðÜëé. Ôi vi ìåñééÝð õiñÝð åðéööëëÜðåé áéðëPíâéð, åðåéåðP åßíáé áñéåðÜ ðåñþðëëi ðñüäññíä, iðüðå êÜðiäá óðéäñP èá êÜðåðå êÜðé ðið èá êÜðiäé êÜðé ááðÜfóð÷i. (Óá êÜðiõò ðññáñåðéëÜ áñÝðåé ôi vi—åßíáé ðeí áðYééëöi áðü ôi EDIT ôið DOS—äièéÜðåðå íá åñåßôå åíPéáé ð.÷. åéá ôçí áíðiëP :r.) ×ñçóéiñðiéÞóåð ôi Esc ìéá P ðåñéóðóðåññåð õiñÝð åéá íá åßôåðå óßäiññíé üðé åßôåðå óá éáðÜðåðåç áíðiëPí êáé óðíå ÷ßóðå áðü åéåß áí êÜðé åáí óáð ðÜðé åéëÜ, íá óþæåðå óð÷iÜ íå ôçí :w åíðiëP, êáé ÷ñçóéiñðiéÞóåð ôçí áíðiëP :q! åéá íá åñåßôå éáé íá áñ÷ßóðå ðÜðé áðü ôçí áñ÷P (áðü åéåß ðið óáð Üöçóå ç ðåéåðôåß :w åíðiëP) üðáí áðôü ÷ñåéåóðåß.

Ôþñá ìðñåßôå íá êÜðåðå cd óöií êáðÜëiäi /etc, íá åßíåðå root íå ôçí su, íá ÷ñçóéiñðiéÞóåð ôi vi åéá íá áéëÜðåðå ôi áñ÷åßí /etc/group, êáé íá ðñiõòðÝðåðå Ýíá ÷ñþóðç ôçí ñÜäå wheel Ýðóð þþóðå íá Ý÷åé åééåéþíðåðå root. ÅðëÜ ðñiõòðÝðåðå Ýíá êüññå ëáé ôi üññå ôið ÷ñþóðç ìåðÜ ôi ðYëëò ôçò ðñþðò ãññíñPð ôið áñ÷åßíð, ðåðþóðå Esc, êáé ÷ñçóéiñðiéÞóåð :wq åéá íá óþóðåðå ôi áñ÷åßí óði åßóðêí éáé íá åñåßôå. Éó ÷ýåé áíÝðúð. (Ååí åÜðåðå êÜðiëí êåñü ìåðÜ ôi êüññå, òùóðÜ;)

6 Åéóðþíðåð áñ÷åßá áðü ôi DOS

Óá áðôü ôi óçiaði ìÜeeii ãáí Ý÷åðå åÜðåé êÜðiëí áéððûðP íá ïëöeåýåé, iðüðå áð aïýíå Ýíá ôñuði íá äçieïññáÞóåðå Ýíá áñ÷åßí áðü íéá óáéßåä man, íá ôi áíðéññÜþåðå óá ìéá áéðéÝðåð, éáé ôüðå íá ôi ôððþóðåðå áðü ôi DOS. Þóðù üðé ðYéåðå ñå åéååÜðåðå ðññóåðéëÜ áéá ôi ðùð aëëÜæiði ïë Üäåéåð åñüð áñ÷åßíð (Ýíá áñéåðÜ óçiaðiøéü ëÝíá). Ìðñåßôå íá ÷ñçóéiñðiéÞóåðå ôçí áíðiëP man chmod åéá íá åéååÜðåðå ñé áðôü ôi ëÝíá. Ç åíðiëP

```
% man chmod | col -b > chmod.txt
```

ëá áðåéñÝðåðå ôiðò êùäééiyò ññöiðþçóð êáé èá óôåßëåé ôçí man óåëßää óôi áñ÷åßí chmod.txt áíðß íá ôçí åßíåðé óðçí ïëüíç óáð. Ôþñá åÜðåðå íéá áéðéÝðåð áéåññöùñÝíç áðü DOS óöií ïäçäñü áéóðÝðåð a, ÷ñçóéiñðiéÞóåð ôçí áíðiëP su åéá íá åßíåðå root, êáé åþóðå

```
# /sbin/mount -t msdosfs /dev/fd0 /mnt
```

ãéá íá óðñäÝðåðå (mount) ôçí áéóðÝðåð íå ôií êáðÜëiäi /mnt.

Ôþñá (äåí ÷ñåéÜæåðåé ðëÝíí íá åßóðåð root, êáé ìðñåßôå íá åþóðåð exit åéá íá åðéóðñÝðåðå óðå åééåéþíðåðå ôið ÷ñþóðç jack) ìðñåßôå íá ðÜðå óðií éáðÜëiäi ðið äçieïññáÞóåðå ôi chmod.txt êáé íá ôi áíðéññÜþåðå óðç åéóðÝðå ññÜöriðåð:

```
% cp chmod.txt /mnt
```

Óóðåñá, ÷ñçóéiñðiéþíðåð ôçí åíðiëP ls /mnt åéá íá ååßôå óá ðåñéå ÷üìåíá ôið éáðåëüäið /mnt, èá ðñÝðåé íá ååßôå êáé ôi áñ÷åßí chmod.txt.

Óßäiññá èá ðñÝðåé íá ööéÜðåðå êé Ýíá áñ÷åßí áðü ôi /sbin/dmesg ññÜöriðåð

```
% /sbin/dmesg > dmesg.txt
```

éáé áíðéñÜöriðåð ôi dmesg.txt óðç åéóðÝðå. Ç åíðiëP /sbin/dmesg ôððþíðå ðá ìçíýíåðå åééßíçóð, êáé åßíåé ÷ñþóðç íá éáðåæÜðåðå óé ôððþíðåé, åöiy ååß÷íåé åééßíçóå ôi FreeBSD üðáí åééßíçóå. Áí ñùðþóðåðå êÜðé óðçí

Iðináðoa ðóþná íá aðiðnýðanóðþrásóða óttí íæcðu áeðóð Ýððoáð (óáí root) áeá íá Ïa Úðæða óðc áeðóð Ýððoá laðcí ásíðiðþ

```
# /sbin/umount /mnt
```

Êáé íá áðáíâééíPóáðóå ðí óýóðóçíÜ óáð óá DOS. ÁíðéññÜðóå áðóðÜ ðá áñ÷ðáß óá Ýíá DOS éáðÜëíäi, áññíðóå óá íá ðí DOS EDIT, ðí Windows Notepad P ðí Wordpad, P Ýíá áðáññáðóP éâéíÝíð, êÜíðå iéá iééñP áééññP Ýðóé þróðá íá ðñÝðåé ðí áñ÷ðáß íá óùèåß, éáé óððþróðå üðùò óðíþðùò áðü ðí DOS P óá Windows. Åéðþæu íá aíðéÝðåé! Íé óáéßðåð man óððþíðóáé ðíéý uñññóá áí ÷ñçóéiiðíéÞóáðå ðíçí áññiøP print ðíð DOS. (Ç áíðéññáðóP áñ÷ðáßùí áðü ðí FreeBSD óá Ýíá mounted DOS ðíÞíá áððóéïð áððíáé óá iáññéÝð ððñéððþðóåéð áðééññððóññ ðññÜðá.)

Ôi íá êÜíåôå Ýíá âêôôðùôP óôi FreeBSD íá ôôðþóåé áðåéôðåß íá ôôéÜìåôå ìéá êáôÜëëçèç áâññáöP óôi áñ÷âßí /etc/printcap éáé íá áçìëïññÞóåôå Ýíá spool êáôÜëíäi óôi /var/spool/output. Áí i áêôôðùôPó òáò áßíåé óôcí éýñá lpt0 (âôôP ðiô oî DOS áðíéåéåß LPT1), ïðññåß áðéÜ íá ÷ñâéÜæåðåé íá ðÜôå óôií êáôÜëíäi /var/spool/output êáé (óáí root) íá áçìëïññÞóåôå Ýíá ðiôéâôÜëíäi lpd ãñÜëíðåò: mkdir lpd, áí áái ððÜñ÷åé Päç. Ôüôå í áêôôðùôPó èá ðñÝðåé íá áðåíôÜåé áí áßíåé áííé÷ ðùò üôáí oî óýóôçíá áâññéÜåé, éâé ie áíôrëÝð lpd êáé lpr èá ðñÝðåé íá óôÝëíññÍÝíá áñ÷âßí óôií áêôôðùôP. Áí oî áñ÷âßí èá óôôðùèåß P ü÷é, áíáñôÜôåé áðü oî áí áéôôðùôPó Ý÷åé ñðèíéôåß óùôóÜ, êÜôé ðiô éâéýðåé oî handbook ðiô FreeBSD.

(http://www.FreeBSD.org/doc/en_US.ISO8859-1/books/handbook/index.html)

7 ¶ëëåò × ñþóéìåò ÅíôïëÝò

df

Äåß ÷ íåé ðïéåò óôóêåö Ýò Ý ÷ iöí äßíåé mount êåé ôî ÷ þñi ôiöð.

ps aux

Ååß ÷ íåé ôéò äéåñääóßåò ðíö ôñ Ý ÷ iöí. C åíöièP ps ax ôõðþíåé ðéí óöìðääP Ýiiäi.

rm áñ÷åß ii

ÓâPíåé ôï áñ÷åßü.

```
rm -R dir
```

ÓâPjáé ôíí êáôÜejáí *dir* êáé üeñò ñiñò ñðjéáôáëüäíñò ôíñ—ðññóíé!

15 = R

Ååß ÷ íåé ôç eßóôá ôùí áñ ÷ åßùí ôïõ ôñ Ý ÷ iïõïò êåôåëüäïõ, êåé üëùí ôùí ôðïëåôåëüäùí ôïõ. Åäp ðåëëüôåñá ÷ ñçöéiiðiëýóá ìéá ðåñáëëåäP, ôçí ls -AFR > where.txt, åéá íá ðåßñïù ìéá eßóôå åðü üëå ôá áñ ÷ åßá ôóï / êåé (iå ÷ ùñéôôÜ) ôóï /usr ðñéí áÿåéêëýøù êåéëôåñïõ ðôñüðïõ ìá åñþôéù áñ ÷ åßá.

passwd

ÁeëÜæåé ôíí êùäéêjj ÷ ñÍþóôc óáò (Þ ôíí êùäéêjj ÷ ñÍþóôc ôíð root)

man hier

C óåëßääá man ãéá ôcí éåñáñ÷ßá áñ÷åßùí ôïõ UNJX.

```
% find /usr -name "filename"
```

Íðiñáðbôá íá ÷ ñíçóëiðiðíðPôáðôá Ýíá ÷ áñáêôPñá * óáí lâðôá ÷ áñáêôPñá óóí "filename" (öi iðiðiði ðñÝðâé íá åbíráé íÝóá óá æððëÜ åeoááùæéÜ) Áí ðåbôá óóçí find íá þðUíâé óóí / áiðð ãéá öi /usr èá þðUíâé ãéá öi áñ÷åði (P óá áñ÷åðá) óá üeá óá áñáñáÜ óóðôPâáðôá áñ÷åðúí, óóíðññéæíâáññÍÝiñ ééá öið CDROM P óið DOS partition.

8 Åðüìåíá Âþìáôá

Ôþþna ðeÝii eá ðñÝðåé íá Ý÷åôå óá åññääëßá æéá íá lðiññåßôå íá óå aâÜæåôå ðÝñá eáé íá aéëÜæåôå áñ÷åßá eâéíÝiiõ, þþóå íá lðiññåßôå íá nñðèlñþóå ôå ðÜíôå eâé íá aïðeëåýiõ üðùò èÝeåôå. ððÜñ÷iõí ðÜñá ðiëëÜ ÷ñþóéíá ðñÜäiaôå óöi handbook ôiõ FreeBSD (ðiõ ððÜñ÷åé ðééaúí eâé óöií åßöeí óåò) eâé óöçí eâåññéêP óåëßää ôiõ FreeBSD (<http://www.FreeBSD.org/index.html>). Iéá iâðÜëç ðeçþñá ðâéÝðùí eâé ports ððÜñ÷iõí óöi CDROM eâé óöçí web óåëßää. Ôi handbook åïçãåß eâéÝðñá ðùò lðiññåßôå íá óå ÷ñçóéiðiðþóåôå (íá ðÜñåôå ðiðþóå ôi ðâéÝií áí ððÜñ÷åé, lâ ðçí åiðiðþóå pkg_add /cdrom/packages/All/packagename, üðiõ packagename åßíáé ôi üññâ áñ÷åßiõ ôiõ ðâéÝiõ). Ôi CDROM Ý÷åé eëþóåôü üëüí ðùí ðâéÝðùí eâé ðùí ports lâ óýiññåð ðâññéññåöÝð óôå áñ÷åßå cdrom/packages/index, cdrom/packages/index.txt, eâé cdrom/ports/index, lâ ðeí eâððiññåßð ðâññéññåöÝð óôå áñ÷åßå /cdrom/ports/*/*/pkg/DESCR, üðiõ ié ÷áññéôþñåò * áíððñiñðùðåýiõ ððiñéððåéüññiõð áðü eâåçãññåßð ðññiññåò Üðùí eâé iññiáôå ðññiññåò áíðþðôié ðié ÷á.

Ái áinþóðáð ói handbook eðuðuð ðíreyðið í (ísl. ueð áðeðið óa lndir éaða óa Üðða) áæá ói ðuðuð iðinið óð eðriðið ía áðeðið óa óðið Póða ports áðu ói CDROM, áði aðiðið eðuðið ðiðið aðiðið aðiðið:

```
# cp -R /cdrom/ports/comm/kermit /usr/local
```

Índí Ó údú a Ódú éá ÓñÍdåé Ýíád eá ÓdÜeíäid /usr/local/kermit íá Ý÷åé óá Bæéá áñ÷åßá Óið Ý÷åé i eá ÓdÜeíäid kermit óðí CDROM.

Óóôåñá, áçíëîñäPóôå Ýíá éåôÜëiäi /usr/ports/distfiles áí áåí ôôÜñ÷åé Päç, ÷ñçóëiiðiéþíôå ôçí áîôïëP
mkdir. ïåôÜ åéÝâôå ôíí éåôÜëiäi /cdrom/ports/distfiles áéá Ýíá áñ÷åßi iå üññâ ðïò íå ååß÷åé ôûôé åßíåé ôí
port ðïò èÝéåôå. ÁíôéññÜøôå áôôü ôí áñ :åßi ôóíí éåôÜëiäi /usr/ports/distfiles (ôå ðññöôåðåôå åâëúôåéò
iðïñåßôå íå ðññæåßôåðå áôôü ôí áßìà, aöiy ôí FreeBSD èá ôí êÜñåé åéå åóÜò). Óôçí ðåññbðôùóç ôíõ kermit, ååí
ôôÜñ÷åé êíñðiéi distfile.

Faóidéir a ghearrúadh iá iad óidí éadaí Ueáin /usr/local/kermit díos Y-á-dé óir aín - aibí Makefile. Ón Y-ád óis aistíreap.

```
# make all install
```

ÉâôÜ ôc áéÜñêâáá âôðò ôcò áéâáéâóßáó, ôi port èá ÷ñçóéïïðíéÞóáé FTP áéá íá ðÜñâé iðíéâäÞðïôå óðîðéâóí Ýíá áñ ÷åßá ôiõ ÷ñâéÜæïïôáé êáé åáií ôá âñßóéâé óðiï CDROM P óðiï êâôÜëïï /usr/ports/distfiles. Áí åái Ý ÷åðâ ñðõèßóáé ëÜðíéá óýíââöc iå åßéôðïi âüüíâ éâé åái ððÜñ ÷åé ëÜðíéi áñ ÷åßí ðiõ ôi port ÷ñâéÜæâðâé óðiï /cdrom/ports/distfiles, èá ðñÝðâé íá ðÜñâðâ ôi áñ ÷åßí ðiõ èåßðâé ÷ñçóéïïðíéÞíðâó ëÜðíéi Üëëi iç ÷Üíçíá êáé íá ôi áíôéâñÜøâðâ óðiï êâôÜëïï /usr/ports/distfiles iå êÜðíéá äéôéÝðâó P ÷ñçóéïïðíéÞíðâó ôi DOS partition óâo. ÄéâáÜðâ ôi Makefile (iå ôçí åíôïëP cat P ôçí more P ôçí view) âéá íá âñâðâðâ ðiõ íá ðÜðâ (ôi êôññßùò iÝñò áéâáññPò) âéá íá ðÜñâðâ ôi áñ ÷åßí êâé ðiëi üññâ Ý ÷åé. Ôi üññâÜ ðiõ èá ôi áéëÜñïði õðîðéùò ôá

ðñïïñÜììåôá ôöi DOS, êáé iåôÜ èá ðñÝðåé üöáí ôi áíöéäñÜøåôå ôöi /usr/ports/distfiles íá ôi iåôïmñÜóåôå (iå ðçí áíöiëP mv) ôöi áñ÷éü ôöi ümñlå þöôå íá iöññåß íá åñâæåß. (×ñçóéiïðiéÞoôå binary iåöåöiñÝö!) Ôüöå åðéööñÝøå ôöií êáôÜëiäi /usr/local/kermi, åñâßôå ôöií êáôÜëiäi iå ôi Makefile, êáé äþöôå make all install ðÜëé.

ÊÜöé Üëëi ðiö ãßíåôåé iå ôá ports êáé ôá ðäéÝôå ååêåèßöôåíöåé åßíåé üöé êÜðiëi Üëëi ðñüäñâiá ÷ñâéÜæåôåé. Áí ç ååêåôÜöåôç ôöåíåðPöåé iå Ýíá iÞrïöi “can't find unzip” P iöéäÞðiôå, èá ðñÝðåé íá ååêåôåôðPöåôå ôi ðäéÝöi P ôi port ôiö unzip ðñéí ôöif ÷ßöåôå.

Áöiy ååêåôåôåéåß, äþöôå ôçí áíöiëP rehash êáé íá êÜíåôå ôi FreeBSD íá iáíáøÜìiåé åéá ôá ðñïïñÜììåôá ðiö åßíåé ôöi path êáé íá iÝñåé üöé ôöDÜñ÷åé êÜðiö åêåß. (Áí åéá ðiëëÜ ðñïïñÜììåôå ðiö êÜíåôå whereis P which, åéá íá åñâßôå ôå ðiëi êáôÜëiäi ôiö path åßíåé, åëÝðåôå lçíýiåôå eÜëiöö “path not found”, åßíåé êáëP éäÝá íá ðñiöéÜYöåôå ôiöö ðäöååðööié÷iöö êáôåéüäiöö ôöö path ðiö ðäñéÝ÷åé ôi .cshrc ôöií áñ÷éü ôáö êáôÜëiäi. Òiö path ôöi UNIX êÜíåé ôçí þæéå åiöéåéÜ ðiö êÜíåé êáé ôöi DOS, iüñi ðiö i ðñÝ÷ii êáôÜëiäi ãai åßíåé (ôöiÞèùò) ôöi path åéá eÜäiöö ôáö Üëåéååd. Áí ç áíöiëP ðiö eÝëåôå íá ôñÝìåôå åßíåé ôöií ôñÝ÷iiôå êáôÜëiäi, ðñÝðåé íá ãñÜøåôå ./ åéá íá åiöeÝøåé—÷ùñßò êåñü iåôÜ ôçí ðáyéå.)

×ñPóéiï åðßöçò åßíåé êáé ôi Netscape®. Iðiññåßôå íá ðÜñåôå ôçí ôåéåðöåßå ôöi Ýéäiöç áðü ôií åîððçñÝöç FTP (ftp://ftp.netscape.com) ôiö. (Ôi Netscape áðåéôåb ôi X Window Óyöôöçia.) ÕðÜñ÷åé ðëÝíi êáé iéá Ýéäiöç åéá ôi FreeBSD, åé åööü øÜñåôå êáëÜ, èá ôçí åñâßôå. ÁðëÜ ÷ñçóéiïðiéÞöåô ôçí áíöiëP gunzip filename êáé ôçí tar xvF filename ôöi áñ÷åßi, iåöåééiåßöôå ôi åêöåéÝöéii ôöií êáôÜëiäi /usr/local/bin P êÜðiëi Üëëi iÝñiö ðiö åÜæåôå ôá åêöåéÝöéiiÜ ôáö, ôñÝìåôå rehash, êáé ôüöå åÜëöå ôéö åiPö åíöiëÝö ôöi .cshrc áñ÷åßi ôöií áñ÷éü êáôÜëiäi êÜëå ÷ñPóöç P (ðeëi áðëÜ) ôöií áñ÷åßi /etc/csh.cshrc, ôi áñ÷åßi ñöèiåßöåùí ôöööñPìåöiö ôiö csh:

```
setenv XKEYSYMDB /usr/X11R6/lib/X11/XKeysymDB
setenv XNLSPATH /usr/X11R6/lib/X11/nls
```

Áööü ðöiëÜYöåé üöé ôi áñ÷åßi XKeysymDB êáé i êáôÜëiäi ñls ôöDÜñ÷iöi ôöi /usr/X11R6/lib/X11. Áí ååí ðÜñ÷iöi, åñâßôå ôiöö êáé åÜëöå ôiöö åêåß.

Áí áñ÷éü ååêåôåôðPöåôå ôi Netscape óáí port ÷ñçóéiïðiéþíåå ðiö CDROM (P ðPñåôå ôi ðäéÝöi iÝöù FTP), içí áíöéêåôåôðPöåôå ôi áñ÷åßi /usr/local/bin/netscape iå ôi iÝí åêöåéÝöéii ôiö Netscape. Ôi áñ÷åßi åööü åßíåéÝíá áñ÷åßi öëiéiy (shell script) ðiö ñöèiåßæåé ôéö iåöååçöÝö ðäñéåÜëëriöiö ðñéí ôñÝíåé ôi Netscape. Áíöß íá ôi áíöéêåôåôðPöåôå, iåöiññÜöåôå ôi iÝí åêöåéÝöéii ôá netsscape.bin êáé áíöéêåôåôðPöåôå ôi ðäëëü åêöåéÝöéii, ðiö åñßöéåôåé ôöi /usr/local/netscape/netscape.

9 Òi ÐåñéåÜëëií óöi ÍðiBí Åiöëåýåôå

I öëiéüö (shell) åßíåé ôi ðeëi óçíåíöéü iÝñiö ôiö ðåñéåÜëëií ðiö åñâåóßåö ôáö. Óöi DOS i ðäöçèéöiÝñiö öëiéüö åßíåé ôi command.com. I öëiéüö åßíåé åööüö ðiö iåñâåñÜæåé ôéö åíöiëÝö ðiö ãñÜøåôå ôöçí ãññåiP åíöiëþí, êáé åðééiëfúñåß iå ôi ððüëiëöií åééöiññåéü öýööçia. Iðiññåßôå íá ãñÜøåôå áñ÷åßå åÝöiçö, óáí ôá áñ÷åßå åÝöiçö ðiö DOS: iéá óåéñÜ åðü åíöiëÝö ðiö eà ôñÝñiö ÷ùñßò ôçí åéëP óáö ðäññåìäië.

Óöi FreeBSD ôöDÜñ÷iöi ayí ðñiååéåôåôöçíÝñiö öëiéüö: ôi csh êáé ôi sh. Ôi csh åßíåé êáëü åéá íá êÜíåôå åiöëåéÜ ôöçí ãññåiP åíöiëþí, åëëÜ åéá áñ÷åßå åÝöiçö ðñiöéñPöåôå ôi sh (P ôi bash). Iðiññåßôå íá åñâßôå ðiëi öëiéü ôñÝ÷åöå åñÜöiññåôå echo \$SHELL.

I öëiéüö csh åßíåé åñêåôÜ êáëüö, åéëÜ i öëiéüö tcsh iðiññåß íá êÜíåé üöé êáé ôi csh êé åéüíá ðåñéóóüöåñå. ÕðiööñPìåßæåé, åéá ðáñÜäåéåiá, ôçí áíÜëëçöç åíöiëþí åðü ôi éööiññéü iå ôá ååëÜëéå êáé åðååññååóßå ôùí åíöiëþí ðñéí ôñÝñiö. ÕðiööñPìåßæåé ôçí åööüllåöç ôðiðëÞñùöç ôùí åíöiëþí êáé ôùí iññÜöùí ôùí áñ÷åßù iå ÷ñPöç ôiö ðëÞêöññö TAB (ôi csh ÷ñçóéiïðiéåß ôi Esc åéá ôií þæéi ôéiðü), êáé ðiööñPìåßæåé ôçí ãñÞäññç åíáééååP iåññåý åýí êáðåéüñå iå

Ôçí áîóïëþ cd -. Åßíáé, åðßóçð, ðïëý ðéí áýéëëí íá ñòëèßóåôå ôçí ðñïöñïðþ îòï õëëíý ïå ôï tcsch. Ôï tcsch Ý÷åé êé Üëëá ÷ñÞóéíá ÷ñâéôçñéôðéêÜ, ðïõ èá êÜñïõí ôç æùþ óáð áñéåôÜ ðéí áýéëç.

Åßíáé åýëïëí íá åãêáôáóôÞóåôå Ýíá êáéïíýñéí öëïéü óå ôñßá áÞìáôá:

1. ÅâéáåôåôÞóôå ôí öëiéü óáí port Þ ðåéÝôï, üðùò èá êÜíåôå êáé åéá êÜèå Üëëí ðåéÝôï. ×ñçóëïðiéÞóôå ôçí åíôïëÞ rehash êáé ôçí which tcsh (ðôïëÝôiiôå ôüô ôôÞiâôå ôï tcsh) åéá íá óéäiõñâôôåßôå üôé åâéáôåôôÞeçêå.
 2. Óáí root, åéëÜîôå ôí áñ÷åßï /etc/shells, ðñïöéÝôiiôåô iéá åñâiìÞ ôôí áñ÷åßï là ôíí êéæñýñéï öëiéü. Óå åôôÞ ôçí åðñßðôùóç áðëÜ ðñïöéÝôôå iéá åñâiìÞ ðïô ëÝåé /usr/local/bin/tcsh åéé óþoôå ôí áñ÷åßï. (ÊÜðiéå ports iðiññåb íá ôï eÜññiôå åôôùiâôå åôôú åéá óáô.)
 3. ×ñçóëïðiéÞóôå ôçí chsh åíôïëÞ åéá íá åéëÜîôå ôí öëiéü óáô ôôí tcsh iüiéïå, Þ åñÜøôå tcsh ôôí prompt åéá íá åéëÜîôå ôññiôùñéïÜ ôï öëiéü óáô ÷ùñßò íá êÜíåôå login íáñÜ.

ÓciáñBúóć: IòiññåB íá áßÍáé áåðééßÍáöö íá áæeÜíâôå ôî öeïéü ôîõ root óå êÜôé áéáöññåôééú áðöö sh P csh óå êÜðùò ðáééüôåñåò áéäüóåéò ôîõ FreeBSD éáé óå ðïeëÝò Üeëåò áéäüóåéò ôîõ UNIX. IòiññåB íá ìcí Y÷åôå Yíá öeïéü ôîõ íá äiñééyåé üöáí ôî óýóðçíà lâééíÞóåé óå éáðÜóðåóç áíüö ÷ñÞóôç (single user mode). Ç eýóç áßÍáé íá ÷ñçöéíIòiñéåßôå ôçí áîöiëP su -m áéá íá áßÍáôå root, ôîõ èá óåò áþóåé Yíá tcsch öeïéü óáí root, áóïý ôî ðïeëö áßÍáé í öeïéüò áßÍáé IYñtò ôîõ ðåñéåÜeëëíò. IòiññåBóå íá êÜíâôå lüíéïc leá óYöïéá áeeäaP ðññöeÝöïíöå óóï .tcschrç óáò leá óóïüñlåðöç

```
alias su su -m
```

¼ôáí ôi t csh iâééíÜåé, äéááÜæåé ôi áñ÷åßi /etc/csh.cshrc êáé ýóôåñä ôi /etc/csh.login, üðùò èÜíåé êáé ôi csh. Åðßöçö äéááÜæåé áðü ôíï áñ÷éü óáð éáðÜëïä ôi áñ÷åßi .login êáèþò êáé ôi áñ÷åßi .cshrc åðßöçö, åêôùò êé áí ððÜñ÷åé ôi áñ÷åßi ,t cshrc. Áðôû ïðjñåßöå íá ôi ööéÜjåöå, áíôéñÜöjjööå ôi áñ÷åßi .cshrc ôóï ,t cshrc.

```
set prompt = "%h %t %~ %# "
```

Áðóðu ìðiñnáß íá ðÜåé óði ßæéí ìÝñiò ðiò ðoðÜñ ÷ áé ç ðáééÜ set prompt ãñâiùP áí ðoðÜñ ÷ áé, P êÜôúu áðü òcí "if(\$?prompt) then" áí áái ðoðÜñ ÷ áé. Ílôáðoñ Ýþóða òcí ðáééÜ óá ó÷ üeëí, þþóða íá ìðiñnáßþóá íá áðéóðoñ Ýþóða óði ðáééü óáð prompt áí ói ðñiðéi Úðóá. Ící íá ÷ Üóðaða óðóçí éâæíñéa ãñâiùP óá éâíÜ éâé óá áéóðaðaééÜ. Ílôáðoñ ðóða íá ÜÍáða ói tcsh íá Þáðaða ðóða ðiò tcshrc ãñí ðiðiðoða source tcshrc

10 ÄéÜöïñá

Óáí root, iðiñâþôá íá áðiñöðia Ýóåôá óií CDROM iå ócí áiðiøþ /sbin/umount /cdrom, íá âaÜéåôá óií áßóëi áðü óií iæcäú, íá âaÜéåôá Ýíá êáéiñýñei ééá íá óií óðia Ýóåôá iå ócí áiðiøþ /sbin/mount cd9660 /dev/cd0a /cdrom

ðóðiè Ýóíðoáð üðé cd0a ábíráé öi ümíá ðóçò ðóðéåðÞð öið iæçaiý CDROM. Íe ðeí ðñúðöðåðåð áðæüúðåéð öið FreeBSD óáð áðÞñið íá ðóðiä Ýóåðá öi CDROM añÜðiðoáð áðëÜ /sbin/mount /cdrom.

Ôi live óýóôçìá—ôi ååýôðâñi CDROM áðü ôiðò áðþóðiò áâæâðÜðôðâóçò ðið FreeBSD—lðiñâð íá öáíâð ÷ñþóðií áí Ý÷åðâ ðâñëiñéði Ýii ÷þñi. Ôi óe ððÜñ÷åé óoi live óýóôçìá äæáð Ýñâé áðü Ýéäiöç óå Ýéäiöç. lðiñâðôå íá æïééïÜðâðôå íá ðâþíâðôå áéùùá êåé ðâé ÷ñþæá áðü ði CDROM. Áððü áðâéðâð íá ÷ñçöéiñðiéÞðâðôå ðçí áîðiðP lndir, ðið åâæâèþðôðâðé åâð iði óýóôçìá X Window, æáá íá ðâðôå óðâ ðñiñâñÜìâðâ ðið íá âññiði óå áðâñâðþôçôå áñ÷åðâ, æáðôå ãñþóðiðâð óoi óýóôçìá áñ÷åðâði ði /cdrom áððü ði /usr êáé ðiðò ðiðéâðæüâðò ðið, ðið ðiðPøùò áñþóðiðâð. ÄéâðÜðâ ðçí man óâðþâá ðçð lndir åâð man lndir.

11 Ôá Ó÷üëéÜ Óáò

Áí ÷ñcôéñü ðiéÞóåðå áðóðù öiñ iäçãü íá iå áñæéÝ öðñåñá íá iÝñù ðið aáí Þoáí áñêåðÜ óáðÞò éáé óé ðáñÝéåéþá öi ðiñþi ðéðóðåýåðå üiðé ðiá Ýðñåðå íá ðåñéÝ ÷åé, éé aéüìç ðüöñ óáð aíÞèçóå. Íá åð ÷áñéóðÞóù öií Eugene W. Stark, êáéçåçðÞ ðiçð áðéóðÞicð ðiçð ðëçñiñiññééÞò óði SUNY-Stony Brook, êáé öií John Fieber aéá ðá ðiñéÜ ðið ðiñ iå aíÞèçóáí ðiñéý.

Annelise Anderson, <andrsn@andrsn.stanford.edu>